

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

Quòd Deus singulis dies suos præsigat, vt minui, nec augeri possint. xxv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

plicem trahit. Hanc enim necessitatem non propria facit natura, sed conditionis adie^ctio. Nulla enim necessitas cogit incedere voluntate gradientem: quamuis eum tum cùm graditur, incedere necessarium sit. Eodem igitur modo si quid prouidentia præsens videt, id esse neceſſe est, tametsi nullam naturæ habeat necessitatem. Atqui Deus ea futura, quæ ex arbitrij libertate proueniunt, præsentia contuetur. Hec igitur ad intuitum releta diuinum, necessaria fiunt per dispositionem diuinæ notionis: per se vero considerata, ab absoluta naturæ libertate nō desinunt. Fient igitur proculdubio cuncta quæ futura Deus esse prænoscit, sed eorum quædam de libero proficiscuntur arbitrio: quæ quamvis eveniant existendo, tamen naturam propriam non amittunt qua prius quam fierent, etiam non evenire potuissent.

*Quod diuina æternitas, nec fuisse nec futurum esse
habeat. Cap. XXII.*

Sed quia beatus Iob sancto æternitatis spiritu impletur, *Grego. in*
& fuisse vel futurum esse æternitas nō habet, cui nimis suis moriū nec præterita trāseunt, nec quæ futura sunt veniūt: *ralibus.*
quia cuncta per præsens videt.

*Quod cuncta quæ hominibus fiunt, absque omnipoten-
tis occulto consilio nō ventant. Cap. XXIII.*

Nulla quæ in hoc mundo hominibus fiunt, abque omni- *Ex eodē.*
nipotenti Dei occulto cōfilio veniunt, Nam cuncta
Deus secutura præsciens, ante secula decreuit, qualiter per
secula disponantur.

De eadem re. Cap. XXIII.

Nec propheta igitur fallax quia tempus mortis inno- *Ex eodē.*
tuit, quo vir ille mori merebatur: nec dominica statuta conuulsa sunt: quia vt ex largitate Dei anni vitæ crescent, hoc quoque quod ante secula præfixum fuit, atque spaciū vitæ quod inopinatè foris est aditum, sine augmento præscientia fuit intus statutum.

*Quod Deus singulis dies suos præfigat, ut nec minui,
nec augeri possint. Cap. XXV.*

Prefixi dies singulis ab interna Dei præscientia, nec au- *Ex eodē.*
geri possunt nec minui, nisi conitingat vt ita præscian-
tur, vt aut cum optimis operibus longiores sint, aut cum pessimis breviores; sicut Ezechias augmentū dierum me-
rituit impēsione lachrymarū, & sicut de peruersis scriptū est,

D. BVRCHARDI. EPIS. VVORMAC

indisciplinatis obuiat mors. Sed saepe in iquo quāvis in occulta Dei præsciētia longa vitæ eius tempora non sint predestinata, ipse tamen quia carnaliter uiuere appetit, longo animo dies proponit, & quia ad illud tempus peruenire non valet quod expectat, quasi antequam dies illius impletantur perit. Quod tamen intelligere & aliter possumus. Plerumq; enim quosdam cernimus, & peruersè agere, & usque ad sensū utrem ultimam peruenire. Quomodo enim dicitur, antequam dies eius impletantur, peribit, cum in quibusdam se videmus, quia ætate longa iam membra deficiunt, & tamen prauitatem suam eorum desideria exequi non desistunt.

Quod Deus nostra peccata dissimulet. Cap. XXVI.

Ex eodē. **O**Mnipotens Deus quid nobis profuturum esse valens sciens, dissimulat & audire dolētum vocem, ut angustiū uitilitatem, ut purgetur vita per pœnam, & quietis tranquillitas, quæ hic inueniri non valet, alibi queratur.

Quod Deus cuncta disponat, & consideret vniuersorum finem. Cap. XXVII.

Ex eodē. **T**Empus ergo posuit tenebris, & vniuersorum finem ipse considerat. Vniuersorum nomine, & electos voluit, & reprobos comprehendit. Nam bona faciens & ordinans Deus, mala non faciens, sed ab iniquis facta, ne inordinatè veniant ipse disponit, considerat vniuersorum finem, & patienter tolerat omnia, atque intuetur malorum terminum, quo ex malo mutentur ad bonum. Intuetur etiam reproborum finem, quo de malo opere, digni trahantur ad supplicium. Vedit finem persequētis Sauli, vidit finem quā obsequentis discipuli, quod pro commissio scelere guttur laqueo stringeret, sequē & peccantem puniret, & deterius puniendo deciperet. Vedit Niniuitas delinquentes: sed considerauit finem delinquentium, pœnitentiam correctorū. Vedit quoque Sodomam delinquentem: sed considerauit finem ardoris luxuriæ, ignem gehennæ. Vedit Gentilitatis finem, quod possella iniquitatum tenebris, quandoque fidei luce claresceret. Vedit etiam Iudææ terminum, quod ab eis luce fidei quam tenebat, obduratae perfidiae tenebris cecaretur.

Item de prædestinatione. Cap. XXVIII.
Ex dictis Fulgētiis. **F**Vlgentius in libro de prædestinatione ita ait: Neque

Fenim est alia Dei prædestinatio, nisi futurorum operum